Dirección Xeral de Formación Profesional
Rede de Conservatorios Profesionais de Música e Danza de Galicia

Modelo MD85PRO01

Programación

Centro: CMUS PROFESIONAL DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

Materia/disciplina: CONTRABAIXO

Curso: 2026 – 2027

Índice

2 Introdución....4
3 Metodoloxía....5
4 Atención á diversidade....6
5 Temas transversais....6
5.1 Educación en valores....7
5.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC)....7
6 Actividades culturais e de promoción das ensinanzas....8
7 Secuenciación do curso....9
7.1 Curso: 1º GRAO ELEMENTAL....9
7.1.1 Obxectivos....9
7.1.2 Contidos....9
7.1.3 Avaliación....10
7.1.4 Medidas de recuperación....13
7.1.5 Recursos didácticos....15
7.2 Curso: 2º GRAO ELEMENTAL....16
7.2.1 Obxectivos....16
7.2.2 Contidos....16
7.2.3 Avaliación....17
7.2.4 Medidas de recuperación....20
7.2.5 Recursos didácticos....22
7.3 Curso: 3º GRAO ELEMENTAL....23
7.3.1 Obxectivos....23
7.3.2 Contidos....23
7.3.3 Avaliación....23
7.3.4 Medidas de recuperación....27
7.3.5 Recursos didácticos....28
7.4 Curso: 4º GRAO ELEMENTAL....29
7.4.1 Obxectivos....29
7.4.2 Contidos....29
7.4.3 Avaliación....29
7.4.4 Medidas de recuperación....33
7.4.5 Recursos didácticos....34
7.5 Curso: 1º GRAO PROFESIONAL....34
7.5.1 Obxectivos....34
7.5.2 Contidos....35
7.5.3 Avaliación....35
7.5.4 Medidas de recuperación....38
7.5.5 Recursos didácticos....40
7.6 Curso: 2º GRAO PROFESIONAL....41
7.6.1 Obxectivos....41
7.6.2 Contidos....41

7.6.3 Avaliación....41
7.6.4 Medidas de recuperación....44
7.6.5 Recursos didácticos....46
7.7 Curso: 3º GRAO PROFESIONAL....47
7.7.1 Obxectivos....47
7.7.2 Contidos....47
7.7.3 Avaliación....47
7.7.4 Medidas de recuperación....51
7.7.5 Recursos didácticos....52
7.8 Curso: 4º GRAO PROFESIONAL....53
7.8.1 Obxectivos....53
7.8.2 Contidos....53
7.8.3 Avaliación....53
7.8.4 Medidas de recuperación....56
7.8.5 Recursos didácticos....58
7.9 Curso: 5º GRAO PROFESIONAL....59
7.9.1 Obxectivos....59
7.9.2 Contidos....59
7.9.3 Avaliación....60
7.9.4 Medidas de recuperación....63
7.9.5 Recursos didácticos....64
7.10 Curso: 6º GRAO PROFESIONAL....66
7.10.1 Obxectivos....66
7.10.2 Contidos....66
7.10.3 Avaliación....66
7.10.4 Medidas de recuperación....70
7.10.5 Recursos didácticos....71
8 Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica. .73
9 Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento. . . .73
10 ANEXOS....74
10.1 Probas de acceso 1º de grao profesional....74
10.2 Probas de acceso a outros cursos....76
10.2.1 Probas de acceso a 2º, 3º ou 4º de grao elemental....76
10.2.2 Probas de acceso a 2º, 3º, 4º, 5º ou 6º curso do Grao Profesional....78
10.3 Criterios para a obtención dos premios fin de grao....81
10.4 Rúbrica de avaliación continua (avaliacións trimestrais)....82
10.5 Rúbrica de avaliación puntual (para o caso en que a avaliación continua non sexa posible, para a avaliación extraordinaria e para a ampliación de matrícula)....83
10.6 Rúbrica de avaliación para as probas de acceso a calquera curso de Grao Profesional....84
10.7 Rúbrica de avaliación para as probas de acceso a calquera curso de Grao Elemental....85

2 Introdución

Esta programación didáctica ten como principal finalidade a de adaptar e concretar os Obxectivos Xerais de Grao Elemental e Grao Profesional, así como os específicos da materia de CONTRABAIXO, propostos pola administración aos diferentes cursos destas ensinanzas, tendo moi presentes as características propias do centro onde se levará á práctica, así como do ámbito xeográfico, sociolóxico e cultural onde este se enmarca. Para iso indícanse en cada un dos cursos unha relación de contidos, recursos e criterios de avaliación, ademais dunhas pautas en canto á súa secuenciación temporal orientadas á consecución dos obxectivos propostos, e os criterios e ferramentas para a súa avaliación.

- Marco legal

A normativa e os documentos legais que regulan as ensinanzas de música en Galicia e que se tiveron en conta para a elaboración desta programación didáctica pódense consultar na web da Consellería de Educación edu.xunta.gal. Enlace: Normativa das ensinanzas de música

- Plans de reforzo

Coa finalidade de traballar na mellora das posibles carencias e dificultades do alumnado que así o precise, o profesorado disporá, cando sexa posible, dun tempo dedicado a actividades de reforzo dentro do seu horario. Nestes casos informarase ás familias e o profesorado recollerá no caderno de aula tanto as carencias detectadas, os contidos que se abordarán, como as ferramentas empregadas dentro da aula de reforzo.

3 Metodoloxía

Con carácter xeral primaranse os máis produtivos, como son a resolución de problemas por parte do alumnado ou o descubrimento guiado, nos que se busca unha maior implicación do mesmo no proceso de ensinanza-aprendizaxe. Os estilos máis directivos, como a asignación de tarefas, tamén serán utilizados en función da área tratada, a natureza dos contidos, a dificultade dos mesmos e o grao de consecución dos obxectivos relacionados.

Procurarase, se fose necesario, que cada alumno e alumna tomase conciencia da importancia das tarefas recomendadas para a súa realización na casa, xa que se fai imprescindible para a súa correcta evolución dentro das ensinanzas musicais.

Do mesmo xeito, reforzarase en todo momento a motivación do alumnado, o que facilitará a mellora do seu rendemento e a adquisición duns correctos hábitos de estudo, entre outros aspectos.

- Principios metodolóxicos xerais:

Actividade e participación: daremos ao alumnado un papel activo na súa aprendizaxe (investigación, descubrimento guiado, resolución de problemas), a dos seus compañeiros e compañeiras (ensinanza mutua, traballo en grupos cooperativos) e a avaliación dos mesmos (autoavaliación e coavaliación).

Motivación e autoestima: no comezo e final das sesións procuraremos realizar unha explicación ou reflexión que leve ao alumnado a unha maior implicación no proceso de ensinanza-aprendizaxe. Reforzaremos positivamente as actitudes e execucións correctas, orientaremos as que non o sexan mediante distintos mecanismos de realimentación nos que poidan apreciar a súa mellora, desenvolvendo así a súa autoestima.

Aprendizaxe significativa: de acordo coa concepción construtivista da aprendizaxe partiremos dos coñecementos previos sobre os contidos da materia (avaliación inicial) e as relacións entre eles e os doutras materias (interdisciplinariedade), téndoos en conta á hora de trazar un camiño (temporalización) e unhas estratexias apropiadas co fin de acadar os obxectivos previstos.

Principios de globalización: o tratamento dos contidos obxecto da aprendizaxe estruturarase de forma interrelacionada dentro de cada curso e entre os diferentes cursos (tratamento en espiral dos contidos) afondando no seu desenvolvemento respecto aos cursos precedentes e respectando así a evolución do alumnado e a súa aprendizaxe.

Personalización e atención á diversidade: para o deseño desta PD tívose en conta a heteroxeneidade do alumnado de cada grupo – clase. Nesta mesma liña, adaptarase a actuación docente en función dos diferentes ritmos de traballo e aprendizaxe do alumnado (traballos por grupos de nivel, actividades de reforzo desenvolvidas en paralelo á sesión tipo, actividades de ampliación, uso de estratexias analíticas).

Interacción: fomentarase a interacción positiva entre todos os participantes do proceso de aprendizaxe: alumnado – alumnado (traballo en grupo, ensinanza mutua, coavaliación), alumnado – profesorado (debate, descubrimento guiado, análise de resultados, reflexións, reforzos) e procuraremos a implicación das familias no proceso educativo (acción titorial).

- Principios metodolóxicos específicos da materia:

Aprendizaxe como modelo de construción social: nel deben intervir non só o alumnado e profesorado, senón tamén as súas familias, polo que se favorecerá a súa implicación no proceso de aprendizaxe.

Papel activo e participación: o alumnado debe ter un papel activo na súa aprendizaxe, guiado polo profesor, sen deixar de lado o esforzo individual . Fomentarase a súa implicación na resolución de problemas. A práctica individual do instrumento debe estar equilibrada mediante o uso de estratexias de ensino grupal e traballo colaborativo, que fomenten a creatividade e motivación do alumno. A tal fin, o alumnado de corda ten a opción de recibir clases colectivas de instrumento durante os primeiros cursos de grao elemental.

Motivación e autoestima: reforzar positivamente as actitudes e execucións correctas, e explicando construtivamente as prácticas erróneas. O docente debe ser un facilitador do proceso de motivación do alumno, sen esquecer que o fomento da curiosidade, a determinación e a perseveranza acrecentan a autoestima e motivación do alumnado.

Aprendizaxe significativa: partir dos coñecementos previos da materia para trazar estratexias apropiadas co fin de acadar os obxectivos previstos ou reforzar as debilidades.

Personalización e atención á diversidade: adaptación da actuación docente aos distintos ritmos de traballo e aprendizaxe do alumnado, tendo en conta dificultades puntuais ou persoais de cada un, fomentando actividades de reforzo e atención especial aos alumnos con maiores dificultades.

4 Atención á diversidade

As medidas que se levarán a cabo para a atención á diversidade atópanse detalladas no Plan de atención á diversidade do centro, dispoñible na súa páxina web. Enlace: conservatoriosantiago.gal/o-centro/documentos

5 Temas transversais

Os contidos transversais son esencialmente actitudinais, responden a problemas e realidades directamente relacionados coa vida cotiá de actualidade no ámbito social e que pola súa transcendencia demandan un tratamento educativo. Tomando como referencia o Decreto que establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia establécense os seguintes elementos transversais:

- A comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional traballaranse en todas as materias, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das materias de cada etapa.
- Fomentarase o desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres, a prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade, e os

valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.

- Promoverase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, e ás persoas con discapacidade, e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e a consideración ás vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos e os contidos sexistas e os estereotipos que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual.
- Fomentarase a participación do alumnado en actividades que lle permitan afianzar o espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
- No ámbito da educación e a seguridade viaria, promoveranse accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, coa finalidade de que o alumnado coñeza os seus dereitos e deberes como usuarios/as das vías, en calidade de peóns, viaxeiros/as e condutores/as de bicicletas ou vehículos a motor, respecten as normas e os sinais, e se favoreza a convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións adecuadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas.

5.1 Educación en valores

A clase individual de instrumento permite que a relación profesor-alumnado sexa directa, o cal aumenta en certo sentido a influencia do primeiro sobre o segundo. Será importante a supervisión constante do comportamento do alumnado en temas tales como a igualdade de xénero, tolerancia coas diferencias, respecto cara aos compañeiros, comportamento cívico e sensibilidade cara á cultura en xeral.

5.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC)

A aplicación da tecnoloxía da información e comunicación (TIC) e as Novas Tecnoloxías levounos a unha nova revolución, permitindo un crecemento enorme, evolución e perfeccionamento do proceso creativo musical. Non obstante, faise necesario regulalas e, seguindo a normativa do noso centro, establecemos o seguinte regulamento:

- Non se permite o uso de teléfonos móbiles, así como calquera outro dispositivo electrónico equiparable, dentro das aulas, agás nos casos en que o profesor ou profesora o autorice e sexa con fins didácticos.

- Non se permite o uso na aula ou fóra dela de ningún programa ou aplicación informática que recompile ou faga uso de calquera dato do alumnado (datos persoais, datos de avaliación e seguimento) agás CENTROSNET, e as súas aplicacións para dispositivos móbiles, ou calquera outro establecido e/ou autorizado pola consellería.
- Poderanse utilizar outros programas ou aplicacións informáticas que non recompilen nin fagan uso de calquera dato do alumnado (metrónomo, afinador, etc.).
- Para o uso de calquera outro programa ou aplicación informática do que non se faga mención na programación didáctica correspondente ou recompile ou faga uso dalgún dato de carácter persoal ou referente ao seguimento ou avaliación do alumnado, deberase pedir autorización expresa a cada alumno ou alumna, ou aos seus titores legais, de ser o caso.
- No caso de que o profesorado ou o alumnado precisen facer uso do móbil ou de calquera outro dispositivo electrónico semellante nas aulas por algún motivo de forza maior e xustificable, deberá pedirse autorización á Dirección do Centro.

6 Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Fomentarase a asistencia do alumnado a concertos, cursos, clases de reforzo, conferencias, etc. que xurdan tanto dentro coma fóra do centro, sobre todo das relacionadas ou que poidan ser de interese para a materia.

Así mesmo intentarase, na medida do posible, participar nas actividades organizadas polo Centro, tanto audicións ou concertos públicos coma calquera outra actividade de promoción das ensinanzas que poida ser de proveito para o alumnado.

En calquera caso as actividades complementarias e extraescolares que organice o Centro, ou nas que participe activamente, relacionadas ou non con esta materia, serán definidas ao comezo de cada curso dentro do Programa de Actividades Culturais e de Promoción das Ensinanzas.

O profesorado de corda programa cada curso unha serie de actividades como: audicións técnicas, audicións de repertorio, grupais, recitais en espazos fóra do centro (por ex. o recital Música nas cordas no Paraninfo da USC), cursiños de instrumento, de técnica Alexander ou de ergonomía, conferencias, obradoiros de luthería, etc.

7 Secuenciación do curso

Esta materia impártese en todos os cursos do Grao Elemental (de 1º a 4º) e do Grao Profesional (1º ata 6º).

7.1 Curso: 1º GRAO ELEMENTAL

7.1.1 Obxectivos

a) • Coñecer as partes que compoñen o instrumento.
b) • Colocación do instrumento.
c) • Suxeitar axeitadamente o arco.
d) • Tocar en pizzicato as cordas ao aire.
e) • Colocar a man esquerda no batedor na primeira e cuarta posición.
f) • Tocar cancións con e sen piano do seu nivel.
g) • Tocar de memoria as obras do curso (libro I Suzuki Bass School).
h) • Comezar a practicar a afinación do instrumento.
i) • Comezar con exercicios de improvisación coas obras traballadas.

7.1.2 Contidos

- O contrabaixo.(2 horas)
  - Aprender o coidado e coñecemento dos elementos que compoñen o instrumento.
  - Debuxar o instrumento e darlle nome ás súas partes.
  - Buscar fotografías, debuxos ..etc, do contrabaixo.

- Colocación do instrumento.(2h.)
  - Presentar unha posición relaxada do corpo fronte ao instrumento.
  - Exercitarse no balanceo dos pés.
  - Crítica da posición propia.

- Técnica do arco.(4h)
  - Coñecer a función dos dedos da man dereita
  - Relaxar o brazo dereito.
  - Exercitarse na colocación dos dedos no arco.

- Produción do son nas cordas ao aire.(5h)
  - ◦ Pasar o arco polo seu terzo central recto, polo mesmo punto na corda e boa distribución.
  - ◦ Mover o brazo horizontalmente.

- Colocación da man esquerda no batedor. (5h)
  - Colocación dunha marca no batedor na primeira posición.

- Colocación do cuarto dedo nesta posición.
- Movemento do primeiro dedo perpendicularmente.
- Coñecemento de tódalas notas nesta posición.

- Recuperación do arco.(4h)
- Práctica do movemento do arco en semicírculo.

- División do arco.(4h)
- Saber empregar as diferentes partes do arco.

- As notas ligadas.(4h)
- Controlar as notas ligadas nunha mesma corda e en cordas veciñas.

7.1.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderán consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

- Presentar ante o instrumento unha posición axeitada que evite tensións
- Demostrar interese polo coidado e mantemento do instrumento.
- Presentar unha boa colocación da man esquerda e coñecer as notas da 1ª e 4ª posición.
- Suxeitar o arco de maneira correcta e sen tensións.
- Recuperar, distribuír e ligar notas con soltura.
- Tocar de memoria algún exercicio ou canción.
- Tocar con piano pezas deste curso. (libro I Suzuki Bass School).
- Demostrar o coñecemento dos acordes de tónica e dominante nas cancións traballadas mediante a improvisación, así como os seus ritmos e formas.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

a) Superar os criterios de avaliación indicados como mínimos esixibles no apartado anterior. Considerararanse como superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado como mínimo esixible.

b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

c) Acadar os contidos mínimos propostos para cada avaliación:

1º trimestre

- Coller axeitadamente o instrumento e o arco.
- Interpretar 1 obra de memoria do repertorio do curso. (libro I Suzuki Bass School).
- Control rítmico,formal e harmónico e melódico das pezas.
- Improvisar sobre unha estrutura . .

2º trimestre

- Coller axeitadamente o instrumento e o arco.
- Interpretar 1 obra de memoria do repertorio do curso. (libro I Suzuki Bass School).
- Control rítmico,formal e harmónico e melódico das pezas.
- Escala e acordes tonais (I-V) de Re M
- Improvisar sobre unha estrutura .

3º trimestre

- Coller axeitadamente o instrumento e o arco.
- Interpretar 1 obra de memoria do repertorio do curso. (libro I Suzuki Bass School).
- Control rítmico,formal e harmónico e melódico das pezas.
- Escala e acordes tonais (I-V) de Re M
- Improvisar sobre unha estrutura sinxela.

Avaliación inicial

Nas primeiras sesións de clase realizarase unha avaliación inicial, na que se analizará o grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia, e que permita identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa, de ser o caso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Con carácter xeral a avaliación do alumnado será unha avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados.

O profesorado valerase dos seguintes procedementos para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte á materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións ou concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel (audicións técnicas, audicións de aula...)

As ferramentas de avaliación serán as seguintes:

- **Dada a importancia da observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro dos procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.**
- **Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.**

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. Dominio técnico e postura corporal (mínimo esixible) (30% da cualificación)

Posición do instrumento e dominio técnico

2. Interpretación e musicalidade (mínimo esixible) (50% da cualificación)

Traballo de interpretación nas clases

Interpretación en audicións e concertos

3. Memoria (mínimo esixible) (10% da cualificación)

Traballo de memorización nas clases

Interpretación de memoria en audicións

4. Traballo individual (10% da cualificación)

Organización

Cumprimento do estudo semanal

A aplicación destes criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), á disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá demostrar un grao de madureza e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha **proba** que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

7.1.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas considerananse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este considerarase superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar o alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con polo menos unha semana de antelación. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá na interpretación dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles de cada avaliación ou curso que corresponda avaliar.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superase a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberá demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para o curso.

7.1.5 Recursos didácticos

- G.E.Anderson e R.S.Frost “all for strings,vol.1”(Neil A.Kjos music co.)
- C.Emery: ”bass is best”(ed. Yorke)
- P. Rolland - S. Johnson “Young strings in action” (Boosey & Hawkes)
- T.Osborne “The really easy bass book”(ed.Faber music)
- R. Slatford“Yorke solos vol.1”(ed.Yorke)
- A.Brian “The double bass strings”(ed.Piper music
- Suzuki bass school “vol.I”(ed.revisada)

7.2 Curso: 2º GRAO ELEMENTAL

7.2.1 Obxectivos

1. • Coñecer a segunda,terceira e 3ª alta posición.
2. • Dominar o golpe de arco “staccato”.
3. • Coñecer a media posición e terceira.
4. • Tocar as escalas de Re, La , Sol, Do e Sib no ámbito dunha oitava.
5. • Tocar de memoria as obras do curso (libro II Suzuki Bass School).
6. • Tocar a primeira vista pequenos fragmentos.
7. • Seguir con exercicios de improvisación coas obras traballadas.

7.2.2 Contidos

- Técnica do arco.(8h)
- • Coñecemento elemental do golpe do arco “staccato”.
- • Control do arco en valores rítmicos cortos
- • Control do movemento-repouso do arco.
-
- A segunda posición.(5h.)
- • Colocar o molde da posición sobre as notas da 2ª corda desta posición.
- • Poñer un sinal na 2ª posición.
-
- As diversas escalas.(7h.)
- • Entoación da escala.
- • Práctica do cambio de posición que corresponda.
- • Práctica do arpexo que corresponda.
- • Práctica da escala en detaché, ligadas e staccato.
-
- A media posición.(5h)
- • Coñecemento das notas na media posición.
- • Práctica do cambio de posición con 1ª e 2ª posicións.
- A terceira posición(6.h.)

- • Coñecemento da nota Re na primeira corda e exercitar o cambio coas outras posicións.
-
- Estruturas tonais en Re M.(6.h.)
- • Coñecemento dos acordes de tónica e dominante en Re M.

7.2.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderán consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

- Demostrar o coñecemento das notas nas novas posicións.
- Dominio mínimo dos golpes de arco estudados nas diferentes obras.
- Afinación correcta das escalas cun son bo.
- Tocar de memoria algún exercicio.
- Demostrar o coñecemento dos acordes de tónica e dominante nas cancións traballadas mediante a improvisación, así como os seus ritmos e formas.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

a) Superar os criterios de avaliación indicados como mínimos esixibles no apartado anterior. Consideraranse como superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado como mínimo esixible.

b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

c) Acadar os contidos mínimos propostos para cada avaliación:

1º trimestre

- Interpretar 1 obra de memoria do repertorio do curso.
- Control rítmico e sonoro das pezas.

- Control do staccato e ligadas.
- Escala e acordes de Re M
- Improvisar sobre unha estrutura .

2º trimestre

- Interpretar 1 obra de memoria do repertorio do curso.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas.
- Escala e acordes de Sol M.
- Improvisar sobre unha estrutura

3º trimestre

- Interpretar 1 obra de memoria do repertorio do curso.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas.
- Escala e acordes de Do M.
- Improvisar sobre unha estrutura sinxela.

Avaliación inicial

Nas primeiras sesións de clase realizarase unha avaliación inicial, na que se analizará o grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia, e que permita identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa, de ser o caso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Con carácter xeral a avaliación do alumnado será unha avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados.

O profesorado valerase dos seguintes procedementos para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte á materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións ou concertos organizados na materia.

- Probas puntuais de nivel (audicións técnicas, audicións de aula...)

As ferramentas de avaliación serán as seguintes:

- **Dada a importancia da observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro dos procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.**
- **Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.**

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. Dominio técnico e postura corporal (mínimo esixible) (30% da cualificación)

Posición do instrumento e dominio técnico

2. Interpretación e musicalidade (mínimo esixible) (50% da cualificación)

Traballo de interpretación nas clases

Interpretación en audicións e concertos

3. Memoria (mínimo esixible) (10% da cualificación)

Traballo de memorización nas clases

Interpretación de memoria en audicións

4. Traballo individual (10% da cualificación)

Organización

Cumprimento do estudo semanal

A aplicación destes criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), á disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá

demostrar un grao de madureza e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

7.2.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este considerarase superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar o alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con polo menos unha semana de antelación. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá na interpretación dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles de cada avaliación ou curso que corresponda avaliar.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superase a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberá demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para o curso.

7.2.5 Recursos didácticos

- • Anderson e Frost " all for strings vol.2"
- • Streicher "método vol.1"
- • I.Carrol "5 simple pieces"(ed. Stainer & Bell)
- • C.Norton "Micro jazz for db."(ed.Boosey & Hawkes)
- • Anderson e Frost "Solos & studes"(ed. Neil A. Kjos)
- • Suzuki bass school "vol.II"(ed.revisada)

7.3 Curso: 3º GRAO ELEMENTAL

7.3.1 Obxectivos

1. • Coñecer as posicións intermedias das posicións estudadas.
2. • Ter un ideal de son.
3. • Coñecer as escalas e arpexos de Rem, Mi M, Fa M e Mib M.
4. • Aplicar os conceptos de dinámica.
5. • Coñecer as estruturas rítmicas,melódicas, harmónicas e formais das cancións traballadas mediante a improvisación.
6. • Tocar de memoria as obras do curso (libro III Suzuki Bass School).

7.3.2 Contidos

- As escalas e arpexos.(12h.)
- • Entoación da escala e arpexo como práctica para a afinación.
- • Reprodución da escala e arpexo no instrumento.
- • Práctica da escala en detaché, ligadas e en staccato.
-
- As posicións intermedias: 2ª alta e 4ª.(10h)
- • 1º.Coñecemento das notas que compoñen as novas posicións
- • Exercitarse na práctica de cambios de posición.
-
- Técnica de arco.(15h.)
- • Práctica do staccato en cordas soltas e pisadas.
- • Exercitarse no movemento do brazo para a preparación dos diversos golpes de arco.
- • Traballar o son con cordas ao aire e repasando pezas do 1º curso.

7.3.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado

e as familias poderán consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

- Demostrar o coñecemento das escalas e arpexos estudados cun grao de afinación aceptable.
- Demostrar capacidade para realizar os cambios de posición con axilidade e soltura.
- Ter un dominio dos golpes do arco estudados.
- Tocar de memoria algún exercicio e obra do repertorio do curso.
- Improvisar sobre unha estrutura sinxela (I IV V I) a partir das cancións traballadas.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

a) Superar os criterios de avaliación indicados como mínimos esixibles no apartado anterior. Consideraranse como superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado como mínimo esixible.

b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

c) Acadar os contidos mínimos propostos para cada avaliación:

1º trimestre

- Interpretar 1 obra de memoria do repertorio do curso.
  - Control rítmico e sonoro das pezas.
  - Control do staccato, ligadas, staccato legato.
- Escala e acordes de Re m e Mi M
  - Improvisar sobre unha estrutura: I IV V I... etc.

2º trimestre

- Interpretar 1 obra de memoria do repertorio do curso.
  - Control rítmico e sonoro das pezas.
  - Control do staccato, ligadas, staccato legato.
- Escala e acordes de Re m, Mi M, Fa M e Mi b M
  - Improvisar sobre unha estrutura: I IV V I... etc.

3º trimestre

- Interpretar 1 obra de memoria do repertorio do curso.
  - Control rítmico e sonoro das pezas.
  - Control do staccato, ligadas, staccato legato.
- Escala e acordes de Re m, Mi M, Fa M e Mi b M
  - Improvisar sobre unha estrutura: I IV V I... etc.

Avaliación inicial

Nas primeiras sesións de clase realizarase unha avaliación inicial, na que se analizará o grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia, e que permita identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa, de ser o caso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Con carácter xeral a avaliación do alumnado será unha avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados.

O profesorado valerase dos seguintes procedementos para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte á materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións ou concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel (audicións técnicas, audicións de aula...)

As ferramentas de avaliación serán as seguintes:

- **Dada a importancia da observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro dos procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.**
- **Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.**

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. Dominio técnico e postura corporal (mínimo esixible) (30% da cualificación)
Posición do instrumento e dominio técnico
2. Interpretación e musicalidade (mínimo esixible) (50% da cualificación)
Traballo de interpretación nas clases
Interpretación en audicións e concertos
3. Memoria (mínimo esixible) (10% da cualificación)
Traballo de memorización nas clases
Interpretación de memoria en audicións
4. Traballo individual (10% da cualificación)
Organización
Cumprimento do estudo semanal

A aplicación destes criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), á disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá demostrar un grao de madureza e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

7.3.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este considerarase superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar o alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con polo menos unha semana de antelación. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá na interpretación dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles de cada avaliación ou curso que corresponda avaliar.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superase a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberá demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para o curso.

7.3.5 Recursos didácticos

- P. Hindemith “Stücke für Kontrabass solo”(ed. Schott)
- F.Simandl “Método vol.1 (ed. IMC)
- S.Lancen: “Berceuse für Kontrabass sol (ed. Schott)
- Suzuki bass school “vol.III”(ed.revisada)

7.4 Curso: 4º GRAO ELEMENTAL

7.4.1 Obxectivos

1. • Coñecer a posición intermedia 4ª alta.
2. • Coñecer a posición intermedia 3ª alta.
3. • Coñecer a 6ª posición usando o 3º dedo.
4. • Tocar a escala de Sol M en dúas oitavas.
5. • Iniciar a posición co polgar.
6. • Técnica do arco: notas ligadas de 2, 4 e 8. Martellé.
7. • Coñecer as estruturas rítmicas,melódicas, harmónicas e formais das cancións traballadas mediante a improvisación.
8. • Poder tocar de memoria as pezas do libro IV de “Suzuki Bass School”.

7.4.2 Contidos

- As posicións intermedias 3ª e 4ª alta.(10h.)
- • Coñecemento das notas que compoñen estas posicións.
- • Exercitarse nos cambios destas novas posicións e das xa coñecidas.
- A escala de Sol M.(4h.)
- • Entoación da escala como práctica para a afinación.
- • Reprodución da escala no instrumento.
- • Execución desta con ligaduras de 2,4 e 8, e martellé.
- A posición con 3º dedo.(10.h)
- • Práctica e concienciación da nova posición da man.
- • Uso do harmónico central para facilitar o cambio de posición.
- Posición co polgar.(7h.)
- • Práctica e concienciación da nova posición da man.
- • Uso do harmónico central co polgar.

7.4.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos

criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderán consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

- Dominar os golpes de arco aprendidos
- Demostrar o coñecemento das posicións estudadas.
- Tocar unha escala cun grao de afinación aceptable das estudadas no curso.(DO, RE,Mi, MI b.FA, SOL,LA,SI b e Rem, la m e Sol m)
- Tocar todas as obras aprendidas de memoria.
- Coñecer as estruturas rítmicas,melódicas, harmónicas e formais das cancións traballadas mediante a improvisación.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

a) Superar os criterios de avaliación indicados como mínimos esixibles no apartado anterior. Consideraranse como superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado como mínimo esixible.

b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

c) Acadar os contidos mínimos propostos para cada avaliación:

1º trimestre

- Interpretar de memoria 1 obra de diferente estilo en cada trimestre do repertorio do curso. (libro IV “Suzuki Bass School”).
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas.
- Escala e acordes de Re M, Sol M Do M Mi b M Fa M La M Si b M.
- Improvisar sobre unha estrutura: I IV V I... etc.

2º trimestre

- Interpretar de memoria 1 obra de diferente estilo en cada trimestre do repertorio do curso. (libro IV “Suzuki Bass School”).
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas.
- Escala e acordes de Re M, Sol M Do M Mi b M Fa M La M Si b M. La m e re m .
- Improvisar sobre unha estrutura: I IV V I... etc.

3º trimestre

- Interpretar de memoria 1 obra de diferente estilo en cada trimestre do repertorio do curso. (libro IV “Suzuki Bass School”).
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas.

- Escala e acordes de Re M, Sol M Do M Mi b M Fa M La M Si b M. La m e re m .
- Improvisar sobre unha estrutura: I IV V I... etc.

Avaliación inicial

Nas primeiras sesións de clase realizarase unha avaliación inicial, na que se analizará o grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia, e que permita identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa, de ser o caso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Con carácter xeral a avaliación do alumnado será unha avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados.

O profesorado valerase dos seguintes procedementos para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte á materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións ou concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel (audicións técnicas, audicións de aula...)

As ferramentas de avaliación serán as seguintes:

- **Dada a importancia da observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro dos procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.**
- **Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.**

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. Dominio técnico e postura corporal (mínimo esixible) (30% da cualificación)
Posición do instrumento e dominio técnico
2. Interpretación e musicalidade (mínimo esixible) (50% da cualificación)
Traballo de interpretación nas clases
Interpretación en audicións e concertos
3. Memoria (mínimo esixible) (10% da cualificación)
Traballo de memorización nas clases
Interpretación de memoria en audicións
4. Traballo individual (10% da cualificación)
Organización
Cumprimento do estudo semanal

A aplicación destes criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), á disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá demostrar un grao de madureza e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

7.4.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas considerararanse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este considerarase superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar o alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con polo menos unha semana de antelación. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá na interpretación dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles de cada avaliación ou curso que corresponda avaliar.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superase a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberá demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para o curso.

7.4.5 Recursos didácticos

- L.Streicher "Método, vol. 1 e 2"
- F. Simandl"30 estudos" (ed. IMC)
- Saint-Saëns: "O carnaval dos animais"
- C.Hoag " Variacións, tema de John Blow" (ed.T.Presser)
- Suzuki bass school "vol. IV"(ed. Revisada)

7.5 Curso: 1º GRAO PROFESIONAL

7.5.1 Obxectivos

1. Consolidar o rexistro medio do instrumento e continuar o uso da posición de capotasto.
2. Continuar co desenvolvemento técnico xeral, con traballo de escalas maiores e menores, cromáticas, arpexos, saltos, etc. Traballar o vibrato.
3. Controlar a calidade do son: velocidade, peso, distribución e punto de articulación.

4. • Interpretar obras de diversos estilos para traballar os distintos aspectos musicais.

5. • Traballar pasaxes de orquestra, de dificultade acorde co nivel.

6. • Traballar a lectura a vista.

7.5.2 Contidos

- • Interpretación de obras de dificultade acorde co nivel.
- • Traballo de pasaxes orquestrais, con audicións comentadas de diversas versións.
- • Exercicios para traballar o paso do arco; cambio de arco; golpes de arco á corda e saltados.
- • Estudos para consolidar o rexistro ata sétima posición; exercicios para o capotasto.
- • Escalas e arpexos na tesitura estudada; exercicios de vibrato e cambios de posición.
- • Estudo da partitura sen instrumento. Adestramento progresivo da memoria.
- • Presentación de obras para ler a vista.

7.5.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderán consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1. • Coñecer o rexistro ata a sétima posición.
2. • Coñecer o rexistro ata a posición básica de capotasto.
3. • Controlar o detaché, legato, martellé e spiccato.
4. • Traballar os cambios de posición e comezar o vibrato.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

a) Superar os criterios de avaliación indicados como mínimos esixibles no apartado anterior. Considerararanse como superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado como mínimo esixible.

b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

c) Acadar os contidos mínimos propostos para cada avaliación:

1º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas. ,staccato, legato, détaché, martellato.
- Escala e acordes de Re M, Sol M Do M Mib M Mi M Fa M La M, Sib M. La m, re m, do m, Mi m.

2º trimestre.

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso distinta da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas. ,staccato, legato, détaché, martellato.
- Escala e acordes de Re M, Sol M Do M Mib M Mi M Fa M La M, Sib M. La m, re m, do m, Mi m.

3º trimestre.

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso distinta da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas. ,staccato, legato, détaché, martellato.
- Escala e acordes de Re M, Sol M Do M Mib M Mi M Fa M La M, Sib M. La m, re m, do m, Mi m.

Avaliación inicial

Nas primeiras sesións de clase realizarase unha avaliación inicial, na que se analizará o grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia, e que permita identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa, de ser o caso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Con carácter xeral a avaliación do alumnado será unha avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados.

O profesorado valerase dos seguintes procedementos para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte á materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións ou concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel (audicións técnicas, audicións de aula...)

As ferramentas de avaliación serán as seguintes:

- **Dada a importancia da observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro dos procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.**
- **Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.**

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. Dominio técnico e postura corporal (mínimo esixible) (30% da cualificación)

Posición do instrumento e dominio técnico

2. Interpretación e musicalidade (mínimo esixible) (50% da cualificación)

Traballo de interpretación nas clases

Interpretación en audicións e concertos

3. Memoria (mínimo esixible) (10% da cualificación)

Traballo de memorización nas clases

Interpretación de memoria en audicións

4. Traballo individual (10% da cualificación)

Organización

Cumprimento do estudo semanal

A aplicación destes criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), á disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá demostrar un grao de madureza e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

7.5.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora,

principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este considerarase superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar o alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con polo menos unha semana de antelación. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá na interpretación dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles de cada avaliación ou curso que corresponda avaliar.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superase a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberá demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)

- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)

- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para o curso.

7.5.5 Recursos didácticos

·L.Streicher "Método, vol.1.(ed.Doblinger).
·F.Simandl "30 estudos" (ed.IMC).
·Varios "Pasaxes orquestais, vol I-VII "(ed.IMC).
·K.Hartley: "Double bass solo, vol.II "(ed.Oxford Press).
·L.Drew: ." 77 baroque bass lines" (ed. UMM Publications).
·Pergolesi "Tre giorni" (ed. Carl Fischer).
·M.Weinstein "Contemporary modal solos (ed. UMP).
·A.Thomas: "Gavotte" (ed.Oxford Press).
·G.Frescobaldi "Canzona nº1 (ed.Doblinger).
·Hauta-aho "Jazz sonatine".
· Gossec"Gavotte"(ed.Carl Fischer).

7.6 Curso: 2º GRAO PROFESIONAL

7.6.1 Obxectivos

1. • Mellorar o control do vibrato. Adquirir a suficiente independencia das mans.
2. • Asentar a técnica da man esquerda dende a media posición ata o capotasto.
3. • Empregar o peso necesario para tocar nas posicións agudas no arco.
4. • Tocar as obras do repertorio con bo son, afinación e tempo.
5. • Interpretar pasaxes de orquestra, de dificultade acorde co nivel.
6. • Traballar a lectura a vista.

7.6.2 Contidos

- • Exercicios de golpes de arco en diferentes dinámicas.
- • Exercicios de arco para controlar o peso.
- • Exercicios de vibrato para controlar a oscilación.
- • Estudos para consolidar o rexistro ata o capotasto.
- • Estudo da partitura sen instrumento.
- • Presentación de obras a vista e pasaxes de orquestra.

7.6.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderán consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1. • Demostrar a independencia de ámbalas dúas mans.
2. • Executar un vibrato controlando a oscilación.
3. • Tocar axeitadamente os golpes estudados,así como a afinación nas obras do curso.
4. • Ler a vista de acordo co nivel do curso.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

a) Superar os criterios de avaliación indicados como mínimos esixibles no apartado anterior. Considerararanse como superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado como mínimo esixible.

b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

c) Acadar os contidos mínimos propostos para cada avaliación:

1º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas, staccato, legato, détaché, martellato, spiccato.
- Escala e acordes de Re M, Sol M Do M Mib M Mi M Fa M La M Sib M. La m, re m, do m, mi m, sol m.

2º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso distinta da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas, staccato, legato, détaché, martellato, spiccato
- Escala e acordes de Re M, Sol M Do M Mib M Mi M Fa M La M Sib M. La m, re m, do m, mi m, sol m.

3º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso distinta da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas, staccato, legato, détaché, martellato, spiccato.
- Escala e acordes de Re M, Sol M Do M Mib M Mi M Fa M La M Sib M. La m, re m, do m, mi m, sol m.

Avaliación inicial

Nas primeiras sesións de clase realizarase unha avaliación inicial, na que se analizará o grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia, e que permita identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa, de ser o caso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Con carácter xeral a avaliación do alumnado será unha avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados.

O profesorado valerase dos seguintes procedementos para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte á materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións ou concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel (audicións técnicas, audicións de aula...)

As ferramentas de avaliación serán as seguintes:

- **Dada a importancia da observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro dos procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.**
- **Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.**

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. Dominio técnico e postura corporal (mínimo esixible) (30% da cualificación)

Posición do instrumento e dominio técnico

2. Interpretación e musicalidade (mínimo esixible) (50% da cualificación)

Traballo de interpretación nas clases

Interpretación en audicións e concertos

3. Memoria (mínimo esixible) (10% da cualificación)

Traballo de memorización nas clases

Interpretación de memoria en audicións

4. Traballo individual (10% da cualificación)
   Organización
   Cumprimento do estudo semanal

A aplicación destes criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), á disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá demostrar un grao de madureza e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

7.6.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas considerararanse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este considerarase superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar o alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con polo menos unha semana de antelación. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá na interpretación dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles de cada avaliación ou curso que corresponda avaliar.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superase a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberá demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para o curso.

7.6.5 Recursos didácticos

·L.Streicher “Método, vol.II (ed.Doblinger).
·F.Simandl “30 estudos” (ed.IMC).
·Varios “Pasaxes orquestais, vol.I-VII” (ed.IMC).
· Giovannino“Sonatas en lam e faM (ed.Yorke).
·B.Marcello “Sonata en mim” (ed.IMC).
·R.Clérisse “Voce nobile” (ed.A.Leduc).
·D.Dragonetti “Tres valses” (ed.Yorke).
·D.Dragonetti “Andante”(ed.Doblinger).
·P.Pistone “Interruption” (ed.G.Billaudot).

7.7 Curso: 3º GRAO PROFESIONAL

7.7.1 Obxectivos

1. • Continuar o desenvolvemento técnico xeral (escalas e arpexos, cambios de posición, vibrato,etc).Traballar o rexistro medio-agudo do instrumento e as posicións de harmónicos. Prestar atención ao control muscular, relaxación e respiración.
2. • Controlar a calidade do son. Traballar as distintas zonas do arco. Estudar os diversos golpes de arco.
3. • Interpretar obras de diversos estilos, de dificultade de acordo co nivel para aumentar o autocontrol da afinación, coñecer o repertorio e traballar os distintos aspectos musicais involucrados. Afondar no coñecemento dos diversos estilos musicais.
4. • Traballar pasaxes de orquestra , de dificultade acorde co nivel.
5. • Desenvolver hábitos correctos de estudo. Autoavaliación.
6. • Traballar a lectura a primeira vista. Desenvolver progresivamente a memoria musical.

7.7.2 Contidos

- • Interpretación de obras de distintos estilos, de dificultade acorde co nivel.
- • Traballo de pasaxes orquestrais, con audición.
- • Exercicios para o paso e cambio de arco. Técnica de arco saltado.
- • Estudos e exercicios para o estudo da posición do capotasto no rexistro medio agudo.
- • Traballo de escalas maiores, menores, cromáticas e arpexos na tesitura estudada (con e sen vibrato).
- • Continuación no coñecemento dos distintos estilos musicais.
- • Estudo da partitura sen instrumento. Adestramento progresivo da memoria.
- • Exercicios de lectura a vista.

7.7.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e

accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderán consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1. • Coñecer o rexistro na posición básica de capotasto en todas as súas variantes.
2. • Controlar o detaché, legato, martellé e spiccato.
3. • Demostrar a mellora progresiva do son.
4. • Realizar correctamente os cambios de posición e desenvolver o vibrato.
5. • Ler a vista de acordo co nivel do curso.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

a) Superar os criterios de avaliación indicados como mínimos esixibles no apartado anterior. Considerararanse como superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado como mínimo esixible.

b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

c) Acadar os contidos mínimos propostos para cada avaliación:

1º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas,staccato, legato, détaché, martellato, spiccato, portato.
- Escala e acordes de todas as tonalidades.

2º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso diferente da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas,staccato, legato, détaché, martellato, spiccato, portato.
- Escala e acordes de todas as tonalidades.

3º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso diferente da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.

- Control do staccato e ligadas,staccato, legato, détaché, martellato, spiccato, portato.
- Escala e acordes de todas as tonalidades.

Avaliación inicial

Nas primeiras sesións de clase realizarase unha avaliación inicial, na que se analizará o grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia, e que permita identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa, de ser o caso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Con carácter xeral a avaliación do alumnado será unha avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados.

O profesorado valerase dos seguintes procedementos para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte á materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións ou concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel (audicións técnicas, audicións de aula...)

As ferramentas de avaliación serán as seguintes:

- **Dada a importancia da observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro dos procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.**
- **Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.**

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. Dominio técnico e postura corporal (mínimo esixible) (30% da cualificación)
Posición do instrumento e dominio técnico
2. Interpretación e musicalidade (mínimo esixible) (50% da cualificación)
Traballo de interpretación nas clases
Interpretación en audicións e concertos
3. Memoria (mínimo esixible) (10% da cualificación)
Traballo de memorización nas clases
Interpretación de memoria en audicións
4. Traballo individual (10% da cualificación)
Organización
Cumprimento do estudo semanal

A aplicación destes criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), á disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá demostrar un grao de madureza e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

7.7.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas considerararanse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este considerarase superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar o alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con polo menos unha semana de antelación. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá na interpretación dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles de cada avaliación ou curso que corresponda avaliar.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superase a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberá demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para o curso.

7.7.5 Recursos didácticos

·L.Streicher "Método, vol.II (ed.Doblinger).
·F.Simandl "30 estudos" (ed.IMC).
·J.Hrabé "86 estudos, vol.I (ed.IMC).
· Varios"Pasaxes orquestais, vol.I-VII" (ed.IMC).
·B.Marcello "Sonata en solM" (ed.IMC).
·D.Dragonetti "Solo en rem (ed.Doblinger).
·W.Squire "Danza rústica".
·A. Lotter: "The ragtime bass player" (ed.Recital Music).
·D.Walter "The elephant's gavotte" (ed.Yorke).
·W.de Fesch "Sonatas en mi m, sol M (ed.Boosey & Hawkes).
·A.Capuzzi "Concerto en fa M (ed.Boosey & Hawkes).

7.8 Curso: 4º GRAO PROFESIONAL

7.8.1 Obxectivos

1. • Traballar con independencia das mans.
2. • Técnica axeitada do arco, cun dominio do brazo e dos dedos coa relaxación adecuada para resolver os problemas de técnica , con conciencia da importancia do arco como definidor da personalidade musical.
3. • Continuar co control da velocidade do arco e do peso do brazo.
4. • Facer correctamente o cambio de posición utilizando a anticipación do polgar.
5. • Executar os harmónicos naturais.
6. • Traballar pasaxes de orquestra de acordo co nivel.
7. • Mellorar a lectura a vista.

7.8.2 Contidos

- • Exercicios técnicos para traballar a independencia.
- • Exercicios con obras específicas para traballar o son propio.
- • Obras específicas para a velocidade do arco.
- • Exercicios técnicos para o cambio de polgar.
- • Obras específicas para traballar os harmónicos naturais.
- • Traballo de pasaxes de orquestra.
- • Exercicios de lectura a vista.

7.8.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderán consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1. • Mostrar un progreso na autonomía das mans.
2. • Executar correctamente o cambio de posición anticipando o polgar.

3. • Executar con solvencia rítmica, melódica e interpretativa as obras elixidas para traballar o son.

4. • Tocar de memoria algunha obra do repertorio e exercicio técnico.

5. • Interpretar con corrección os diferentes estilos, demostrando criterio persoal.

6. • Ler a vista algunha pasaxe.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

a) Superar os criterios de avaliación indicados como mínimos esixibles no apartado anterior. Consideraranse como superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado como mínimo esixible.

b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

c) Acadar os contidos mínimos propostos para cada avaliación:

1º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas. , staccato legato, détaché, martellato, spiccato, portato

2º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso distinta da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas. , staccato legato, détaché, martellato, spiccato, portato

3º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso distinta da do anterior trimestre .
- Control rítmico e sonoro das pezas.

Control do staccato e ligadas. , staccato legato, détaché, martellato, spiccato, portato

Avaliación inicial

Nas primeiras sesións de clase realizarase unha avaliación inicial, na que se analizará o grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no

referente a esta materia, e que permita identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa, de ser o caso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Con carácter xeral a avaliación do alumnado será unha avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados.

O profesorado valerase dos seguintes procedementos para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte á materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións ou concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel (audicións técnicas, audicións de aula...)

As ferramentas de avaliación serán as seguintes:

- **Dada a importancia da observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro dos procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.**
- **Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.**

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. Dominio técnico e postura corporal (mínimo esixible) (30% da cualificación)

Posición do instrumento e dominio técnico

2. Interpretación e musicalidade (mínimo esixible) (50% da cualificación)

Traballo de interpretación nas clases

Interpretación en audicións e concertos

3. Memoria (mínimo esixible) (10% da cualificación)

Traballo de memorización nas clases
Interpretación de memoria en audicións

4. Traballo individual (10% da cualificación)
   Organización
   Cumprimento do estudo semanal

A aplicación destes criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), á disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá demostrar un grao de madureza e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

7.8.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas considerаranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este considerarase superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar o alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con polo menos unha semana de antelación. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá na interpretación dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles de cada avaliación ou curso que corresponda avaliar.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superase a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberá demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)

- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para o curso.

7.8.5 Recursos didácticos

·L.Streicher "Método, vol.III (ed.Doblinger).
·F.Simandl "30 estudos" (ed.IMC).
·J.Hrabé "86 estudos" (ed.IMC).
·G.Bottesini "24 estudos" (ed.Stainer & Bell).
·Varios "Pasaxes orquestais, vols.I-VII" (ed.IMC).
·Telemann "Fantasía nº10".
·Pergolesi "Sonata en fa M" (ed. UMMP).
·Marcello "Sonata en fa M" (ed.IMC).
·D.Dragonetti "Andante e Rondó" (ed.Doblinger).
·J.S.Bach "Arioso en sol M".
·Couperin "Gavota" (ed.Doblinger).
·E.Elgar "Salut d'amour op.12 (ed.Belwin Mills).
·Gregora "Scherzo en sib M".
·T.Pitfield "Sonatina" (ed.Yorke).
·W.Pichl "Concerto para cb. en re M" (ed.O.Zimmermann).

7.9 Curso: 5º GRAO PROFESIONAL

7.9.1 Obxectivos

1. • Continuar o desenvolvemento técnico xeral (escalas e arpexos , cambios de posición, vibrato, golpes de arco…etc). Traballar todo o rexistro do instrumento.
2. • Acadar un son correcto, co autocontrol necesario. Coñecer e dominar os golpes de arco estudados.
3. • Tocar co control muscular relaxación e respiración axeitados.
4. • Ser capaz de interpretar obras do repertorio de diversos estilos.
5. • Traballar pasaxes de orquestra, de dificultade acorde ao nivel.
6. • Desenvolver progresivamente a memoria musical. Traballar a lectura a vista.
7. • Desenvolver hábitos correctos de estudo. Autoavaliación

7.9.2 Contidos

- • Interpretación de obras de distintos estilos, de dificultade acorde co nivel.
- • Traballo de pasaxes orquestrais con audicións.
- • Traballo do paso e do cambio do arco; distintos puntos de contacto; golpes de arco; técnicas de arco saltado.
- • Estudos e exercicios para o estudo da posición de capotasto no rexistro agudo. Posicións de harmónicos.
- • Traballo de escalas maiores, menores, cromáticas e arpexos no rexistro estudado; exercicios de vibrato e de cambio de posición.
- • Continuación no coñecemento dos distintos estilos musicais, aplicándoos nas obras estudadas.
- • Estudo da partitura sen instrumento. Adestramento progresivo da memoria.
- • Exercicios de lectura a vista.

7.9.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderán consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1. • Coñecer todo o rexistro do instrumento.
2. • Amosar o dominio do detaché, legato, martellé e spiccato. Realización de arpexos e dobres cordas. Controlar a calidade do son.
3. • Realizar correctamente os cambios de posición e o vibrato.
4. • Interpretar algunha obra de memoria.
5. • Poder ler con soltura algunha pasaxe a vista.
6. • Interpretar con corrección os diferentes estilos musicais.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

a) Superar os criterios de avaliación indicados como mínimos esixibles no apartado anterior. Consideraranse como superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado como mínimo esixible.

b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

c) Acadar os contidos mínimos propostos para cada avaliación:

1º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas, staccato, legato, détaché, martellato, spiccato, portato, arpeggio.
- Escala e acordes de todas as tonalidades.
- Control do vibrato nas obras.

2º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso distinta da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.

- Control do staccato e ligadas, staccato, legato, détaché, martellato, spiccato, portato, arpeggio.
- Escala e acordes de todas as tonalidades.
- Control do vibrato nas obras.

3º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso distinta da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas, staccato, legato, détaché, martellato, spiccato, portato, arpeggio.
- Escala e acordes de todas as tonalidades.
- Control do vibrato nas obras.
- Diferenciar cando interpreta os diferentes estilos: barroco, clasicismo, romanticismo, contemporánea.

Avaliación inicial

Nas primeiras sesións de clase realizarase unha avaliación inicial, na que se analizará o grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia, e que permita identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa, de ser o caso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Con carácter xeral a avaliación do alumnado será unha avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados.

O profesorado valerase dos seguintes procedementos para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte á materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións ou concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel (audicións técnicas, audicións de aula...)

As ferramentas de avaliación serán as seguintes:

- **Dada a importancia da observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro dos procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.**

- **Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.**

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. Dominio técnico e postura corporal (mínimo esixible) (30% da cualificación)

Posición do instrumento e dominio técnico

2. Interpretación e musicalidade (mínimo esixible) (50% da cualificación)

Traballo de interpretación nas clases

Interpretación en audicións e concertos

3. Memoria (mínimo esixible) (10% da cualificación)

Traballo de memorización nas clases

Interpretación de memoria en audicións

4. Traballo individual (10% da cualificación)

Organización

Cumprimento do estudo semanal

A aplicación destes criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), á disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá demostrar un grao de madureza e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

7.9.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas considerararanse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este considerarase superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar o alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con polo menos unha semana de antelación. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá na interpretación dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles de cada avaliación ou curso que corresponda avaliar.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)

- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superase a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberá demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para o curso.

7.9.5 Recursos didácticos

·L.Streicher “Método, vol. III e IV” (ed.Doblinger).
·J.Hrabé “86 estudos” (ed.IMC).
·G.Bottesini “24 estudos” (ed.Stainer & Bell).
·Kreutzer e Fiorillo “Estudos (ed.A.Leduc).

·Varios “Pasaxes orquestais, vol.I-VII (ed.IMC).
·G.Bottesini “Elexía en re M” (ed.Ricordi/ ed.Doblinger).
·S.Koussevitzky: “Chanson triste, op.2”(ed.Rob. Forberg).
·H.Eccles: “Sonata en la m (ed.VEB. Leipzig).
·Lorenzitti “Gavota” (ed.A.Leduc).
·Cimador “Concerto en Sol M” (ed.Yorke).
·D.Dragonetti “Concerto en la M” (ed.Doblinger).
·G.Jacob “A little concerto (ed.Yorke).
·Rachmaninov: “Vocalise” (ed.IMC).

7.10 Curso: 6º GRAO PROFESIONAL

7.10.1 Obxectivos

1. • Controlar todas as posicións da man esquerda.
2. • Controlar todos os golpes de arco estudados: detaché, spiccato, martellé, saltillo. etc.
3. • Saber facer uso do arco (distribución, velocidade, punto de articulación, peso.. etc)
4. • Coñecer os diferentes estilos para mostrar unha forma de tocar propia.
5. • Dominar os recursos técnicos (vibrato, cambios de posición, anticipación, golpes de arco…etc) para obter unha forma persoal de tocar o instrumento.
6. • Ser capaz de interpretar obras de diferentes estilos cunha boa relaxación e control do corpo.
7. • Tocar pasaxes de orquestra acordes co nivel.
8. • Tocar pasaxes e obras a vista acordes co nivel.
9. • Desenvolver a memoria musical.

7.10.2 Contidos

1. • Exercicios para o desenvolvemento de todas as posicións.
2. • Estudos e exercicios con todos os golpes de arco estudados.
3. • Obras sinxelas para traballar usos interpretativos do son.
4. • Traballar obras de diferentes estilos.
5. • Exercicios individuais e colectivos de todos os recursos técnicos coñecidos.
6. • Exercicios de relaxación e concentración.
7. • Traballo de pasaxes de orquestra e lectura a vista.
8. • Traballo da obra sen partitura.

7.10.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos

criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderán consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza – aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1. • Coñecer con soltura todas as posicións.
2. • Amosar un bo control de todos os golpes de arco.
3. • Realizar con soltura os cambios de posición e vibrato.
4. • Algunha obra de memoria.
5. • Poder ler con seguridade algunha pasaxe a vista.
6. • Interpretar con corrección os diversos estilos musicais

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

a) Superar os criterios de avaliación indicados como mínimos esixibles no apartado anterior. Consideraranse como superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado como mínimo esixible.

b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

c) Acadar os contidos mínimos propostos para cada avaliación:

1º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas, staccato, legato, détaché, martellato, spiccato, portato, arpeggio.
- Escala e acordes de todas as tonalidades.
- Control do vibrato nas obras.
- Diferenciar cando interpreta os diferentes estilos:barroco, clasicismo, romanticismo, contemporánea.
- Interpretar unha pasaxe de orquestra.
- Control en público e no escenario da interpretación.

2º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso diferente da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas, staccato, legato, détaché, martellato, spiccato, portato, arpeggio.
- Escala e acordes de todas as tonalidades.

- Control do vibrato nas obras.
- Diferenciar cando interpreta os diferentes estilos:barroco, clasicismo, romanticismo, contemporánea.
- Interpretar unha pasaxe de orquestra distinta da interpretada no anterior trimestre.
- Control en público e no escenario da interpretación.

3º trimestre

- Interpretar 1 obra do repertorio do curso diferente da do anterior trimestre.
- Control rítmico e sonoro das pezas.
- Control do staccato e ligadas, staccato, legato, détaché, martellato, spiccato, portato, arpeggio.
- Escala e acordes de todas as tonalidades.
- Control do vibrato nas obras.
- Diferenciar cando interpreta os diferentes estilos:barroco, clasicismo, romanticismo, contemporánea.
- Interpretar unha pasaxe de orquestra distinta da interpretada no anterior trimestre.
- Control en público e no escenario da interpretación.

Avaliación inicial

Nas primeiras sesións de clase realizarase unha avaliación inicial, na que se analizará o grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia, e que permita identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa, de ser o caso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Con carácter xeral a avaliación do alumnado será unha avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados.

O profesorado valerase dos seguintes procedementos para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte á materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións ou concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel (audicións técnicas, audicións de aula...)

As ferramentas de avaliación serán as seguintes:

- **Dada a importancia da observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro dos procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.**
- **Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.**

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. Dominio técnico e postura corporal (mínimo esixible) (30% da cualificación)

Posición do instrumento e dominio técnico

2. Interpretación e musicalidade (mínimo esixible) (50% da cualificación)

Traballo de interpretación nas clases

Interpretación en audicións e concertos

3. Memoria (mínimo esixible) (10% da cualificación)

Traballo de memorización nas clases

Interpretación de memoria en audicións

4. Traballo individual (10% da cualificación)

Organización

Cumprimento do estudo semanal

A aplicación destes criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), á disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá demostrar un grao de madureza e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

7.10.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este considerarase superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar o alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con polo menos unha semana de antelación. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá na interpretación dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles de cada avaliación ou curso que corresponda avaliar.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superase a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberá demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá na interpretación, dun repertorio que incluirá polo menos as obras, escalas, acordes, improvisación, exercicios e/ou estudos indicados nesta programación nos mínimos esixibles do curso.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- Dominio técnico e postura corporal (30% da cualificación)
- Interpretación e musicalidade (60% da cualificación)
- Memoria (10% da cualificación)

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para o curso.

7.10.5 Recursos didácticos

·L.Streicher "Método, vol. IV." (ed.Doblinger).
·F.Simandl "Método, vol. II" (ed.Carl Fischer/IMC).
·Storch-Hrabé "57 estudos, vol. II (ed.IMC).
·Varios "Pasaxes orquestais, vol. I-VII (ed.IMC).
·A.Misek: "Sonata nº2" (ed.U.E. / Liben).
·Haendel "Sonata en la m (ed.IMC).
·E.Tabakov: "Motivos para cb. solo".
·G.Bottesini "Introdución e gavota" (ed.Doblinger).
·S.Koussevitzky: "Vals miniatura" (ed.IMC).
·C. Ditters von Dittersdorf: "Concerto en mi M" ed.Schott / cad.Gruber).
·S.Koussevitzky: "Concerto, op.3" (ed. Belwin Mills).

8 Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

A aplicación da programación didáctica será supervisada de maneira constante por parte do profesorado da especialidade, rexistrando o seu grao de cumprimento e eficacia, e as posibles incidencias ou desviacións na planificación da mesma.

Nas reunións do departamento didáctico de corda deixarase constancia deste seguimento así como de calquera outra incidencia a ter en conta para a súa avaliación, revisión e mellora.

9 Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Sen prexuízo de calquera outra medida que se estableza para a avaliación e mellora continua do sistema educativo e das ensinanzas musicais por parte da administración educativa competente, cada departamento didáctico realizará ao remate do período lectivo unha memoria final do curso. Nesta memoria farase constar o seguimento realizado sobre cada unha das materias, unha análise do grao de consecución, resultados obtidos e demais incidencias salientables, e indicaranse as posibles modificacións e propostas de mellora de cara a vindeiros cursos con respecto a esta programación didáctica, así como sobre o funcionamento e actividades do departamento didáctico.

10 ANEXOS

10.1 Probas de acceso 1º de grao profesional

A proba instrumental consistirá na interpretación de tres obras de libre elección, que poderán ser escollidas entre as programadas neste documento para o 4º curso de grao elemental ou ser outras dunha dificultade semellante, pero en todo caso deberán cumprir os seguintes requisitos:

- Unha das tres obras deberá ser interpretada de memoria.
- Unha das tres obras terá que ser de música de cámara (podendo ser unha formación solista con piano), é dicir, non se deberán presentar tres obras para instrumento solo sen acompañamento.
- Será obrigatorio o acompañamento de piano nas obras que así o requiran, polo que os/as aspirantes, no caso de que o centro non o facilite deberán dispor do seu pianista acompañante.
- Lista orientativa de repertorio:

  Tres pezas ou estudos ata a 4ª-5ª posicións. Ligaduras de catro notas.

  F . Simandl : Estudo en la M (páx. 24 do Novo Método para contrabaixo" na edición da IMC)

  S . Lancen : Berceuse for baby hippopotamus (ed. Yorke)

  G. Dale: Sonatina, op. 81 (ed. Piper)

Contidos

Os indicados nesta programación para o 4º curso de grao elemental.

Criterios de avaliación e cualificación

Criterios de avaliación: os seguintes criterios de avaliación aplicaranse a cada unha das obras ou estudos que compoñen as probas de acceso.

1. Musicalidade:

Este criterio permite valorar a comprensión que ten o alumno da obra ou o estudo, así como a súa capacidade para expresarse a través do instrumento e a súa madureza interpretativa.

2. Colocación corporal:

Este criterio permite valorar a posición corporal do alumno así como a súa capacidade psicomotriz.

3. Técnica xeral:

Este criterio permite valorar os recursos do alumno para interpretar con corrección unha partitura así como o seu grao de asimilación.

4. Técnica do instrumento:

Este criterio permite valorar o grao de dominio técnico do alumno e a utilización correcta das posibilidades do seu instrumento.

Criterios de cualificación:

1. POSICIÓN E TÉCNICA 30%: Posición do instrumento, do corpo e das mans. Control e dominio do arco. Dominio da man esquerda, posicións, vibrato.
2. INTERPRETACIÓN E MUSICALIDADE 60%: Control da afinación. Control do pulso e do ritmo. Calidade da interpretación: estilo, fraseo, etc..
3. MEMORIA 10 %: Interpretación de memoria.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente (ver anexos)

A aplicación dos criterios de avaliación e de cualificación efectuarase tomando en consideración os obxectivos e contidos establecidos para 4º de Grao elemental da programación didáctica. O tribunal valorará a dificultade do repertorio interpretado así como se é tocado integramente de memoria.

10.2 Probas de acceso a outros cursos

10.2.1 Probas de acceso a 2º, 3º ou 4º de grao elemental

A proba instrumental consistirá na interpretación de catro pequenas pezas ou cancións de libre elección das recomendadas para cada curso, e dun exercicio de lectura a primeira vista, que poderán ser escollidas entre as programadas no indicado nesta programación para o curso anterior ao que se pretende acceder, ou ser outras dunha dificultade semellante á elección do/da aspirante.

Será obrigatorio o acompañamento de piano nas obras que así o requiran, polo que os/as aspirantes deberán dispor do seu pianista acompañante.

Listado orientativo de obras:

·1º G.E

F.Simandl: Estudo nº 2, 3 ou 4 (ed.IMC).

J.S. Bach. Minuet N.2 (Suzuki. Bass. School. Vol. 3).

C. Saint-Saëns: "O elefante" (Suzuki. Bass. School. Vol. 3).

G.F. Handel. "Bourrée" (Suzuki. Bass. School. Vol. 3).

A C.Minkler. "Gaelic Melody." (Suzuki. Bass. School. Vol. 3).

C. Webster: Scherzo (Suzuki. Bass. School. Vol. 3).

J.S.Bach. March in G.(Suzuki. Bass. School. Vol. 2).

2º G.E.

Tres pezas ou estudos en primeira posición. Poden ou non levar ligaduras ata dúas notas.

1. G. Nicks : sunshine ("Bass is best" / ed. Yorke)
2. T. Osborne : Minor waltz ("The double bass sings" / ed. Piper publications)
3. G . Nicks : The little sailor ("Yorke solos" / ed. Yorke)

3º G.E.

Tres pezas ou estudos con cambios de posición , ata a terceira posición.

1. S. Lancen : Si j'étais….Bach ("Yorke solos" / ed. Yorke)
2. G. Deutschmann : Menuett (Yorke solos " / ed. Yorke)
3. J. S . Bach : Cantata 147 , " Jesu, joy of man's…." (Double bass Solo / ed. Oxford University Press)

Contidos

Os indicados nesta programación para o curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder.

Criterios de avaliación e cualificación

Criterios de avaliación: aplicaranse a cada unha das pequenas pezas ou cancións que compoñen as probas de acceso.

1. Musicalidade:

Este criterio permite valorar a comprensión que ten o alumno da obra ou o estudo, así como a súa capacidade para expresarse a través do instrumento e a súa madureza interpretativa.

2. Colocación corporal:

Este criterio permite valorar a posición corporal do alumno así como a súa capacidade psicomotriz.

3. Técnica xeral:

Este criterio permite valorar os recursos do alumno para interpretar con corrección unha partitura así como o seu grao de asimilación.

4. Técnica do instrumento:

Este criterio permite valorar o grao de dominio técnico do alumno e a utilización correcta das posibilidades do seu instrumento.

5. Lectura a vista:

Este criterio permite valorar o grao de fluidez e soltura na lectura de partituras co instrumento así como o grao de asimilación das indicacións na partitura propias da literatura do contrabaixo.

Criterios de cualificación:

1. POSICIÓN E TÉCNICA 30%: Posición do instrumento, do corpo e das mans. Control e dominio do arco. Dominio da man esquerda, posicións, vibrato.
2. INTERPRETACIÓN E MUSICALIDADE 50%: Control da afinación. Control do pulso e do ritmo. Calidade da interpretación: estilo, fraseo, etc..
3. MEMORIA 10 %: Interpretación de memoria.
4. LECTURA A VISTA 10%: Lectura correcta das notas e do ritmo

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente (ver anexos)

A aplicación dos criterios de avaliación e de cualificación efectuarase tomando en consideración os obxectivos e contidos establecidos para o curso anterior ao que se pretende acceder na programación didáctica. O tribunal valorará a dificultade do repertorio interpretado así como se é tocado integramente de memoria.

10.2.2 Probas de acceso a 2º, 3º, 4º, 5º ou 6º curso do Grao Profesional

As persoas que desexen acceder a calquera curso de grao profesional distinto de 1º deberán realizar unha proba de acceso que consta de dúas partes:

A parte A da proba consistirá na interpretación, no instrumento da especialidade ou coa voz no caso da especialidade de Canto, de 3 obras pertencentes a distintos estilos, do nivel correspondente ao curso inmediatamente anterior ao que se opte e das cales, como mínimo, 1 deberase interpretar de memoria.

Na parte B da proba realizarase un exercicio teórico-práctico para valorar os coñecementos das materias dos cursos anteriores ao que se opte.

Para superar a proba deberase acadar unha cualificación mínima de 5 puntos en cada parte. A cualificación final da proba será o resultado da seguinte ponderación: parte A 70%, parte B 30%.

Tanto para a realización da parte A coma da parte B os aspirantes deberán presentarse co acompañamento que o repertorio requira. Dito acompañamento corre a cargo do aspirante.

- Listado orientativo de obras:

2º G.P.

- Pergolesi: “Tre giorni” (ed. Carl Fischer).
- F.Gossec “Gavota” (ed. Carl Fischer).
- D.Dragonetti:“Tres valses” (ed. Yorke).
- G.Frescobaldi: “Canzona nº1” (ed. Doblinger).
- Z.Gárdonyi: “Suite” (“Obras de compositores húngaros vol.II”. ed. EMB).
- Cimarosa: “Solo de “Der Operndirektor” (ed. VEB Leipzig).

3º G.P.

- Giovannino: “Sonata en la m”, “Sonata en fa M.” (ed. Yorke).
- B.Marcello “Sonata en mi m” (ed. IMC).
- D.Dragonetti:“Andante e Rondó”, (ed. Doblinger).
- A.Eggilsson: “Aria”.
- M.Weinstein: “Mixolydian” (“Contemporary modal solos”. Ed UIMMP).
- M.Weinstein: “Hungarian” (íd.).

4ºG.P.

- B.Marcello“Sonata en sol M”, “Sonata en fa M” (ed.IMC).
- W. De Fesch: “Sonata en mi m” (ed.VEB Leipzig).

- W.Squire: "Danse rustique".
- A.Lotter: "The ragtime bass player" (ed. Recital Music).
- D.Dragonetti:"Solo en re m" (ed. Doblinger).
- A.Capuzzi: "Concerto en fa M" (ed. Boosey & Hawkes).
-

5º G.P.

- D.Dragonetti:"Andante e Rondó" (ed. Doblinger).
- G.B. Pergolesi: "Sonata en fa M" (ed. UMMP).
- Couperin: "Gavota" (ed. Doblinger).
- J.S.Bach: "Arioso".
- E.Elgar: "Salut d'amour (ed. Belwin Mills).
- G.B.Cimador: "Concerto en sol M" (ed. Yorke).
- W.Pichl: "Concerto en re M"(ed. O.Zimmermann).
-

6º G.P.

- S.Koussevitzky: "Chanson triste",op.2 (ed. Rob. Forberg). Misek: "Legende" (ed.C.F. Schmidt).
- S.Rachmaninov: "Vocalise" (ed. I.M.C).
- Lorenzitti: "Gavota" (ed. A.Leduc).
- H.Eccles: "Sonata en la m (Leichte spielstücke…", ed VEB Leipzig).
- G.Jacob: "A little concerto" (ed. Yorke).
- D.Dragonetti:"Concerto en la M" (ed. I.M.C.).

Contidos

Os indicados nesta programación para o curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder.

Criterios de avaliación e cualificación

Criterios de avaliación: os seguintes criterios de avaliación aplicaranse a cada unha das obras ou estudos que compoñen as probas de acceso.

1. Musicalidade:

Este criterio permite valorar a comprensión que ten o alumno da obra ou o estudo, así como a súa capacidade para expresarse a través do instrumento e a súa madureza interpretativa.

2. Colocación corporal:

Este criterio permite valorar a posición corporal do alumno así como a súa capacidade psicomotriz.

3. Técnica xeral:

Este criterio permite valorar os recursos do alumno para interpretar con corrección unha partitura así como o seu grao de asimilación.

4. Técnica do instrumento:

Este criterio permite valorar o grao de dominio técnico do alumno e a utilización correcta das posibilidades do seu instrumento.

Criterios de cualificación:

1. POSICIÓN E TÉCNICA 30%: Posición do instrumento, do corpo e das mans. Control e dominio do arco. Dominio da man esquerda, posicións, vibrato.
2. INTERPRETACIÓN E MUSICALIDADE 60%: Control da afinación. Control do pulso e do ritmo. Calidade da interpretación: estilo, fraseo, etc..
3. MEMORIA 10 %: Interpretación de memoria.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente (ver anexos)

A aplicación dos criterios de avaliación e de cualificación efectuarase tomando en consideración os obxectivos e contidos establecidos para o curso anterior ao que se pretende acceder. O tribunal valorará a dificultade do repertorio interpretado así como se é tocado integramente de memoria.

10.3 Criterios para a obtención dos premios fin de grao

Segundo a Orde do 10 de marzo de 2009, pola que se regula o procedemento para a obtención de matrícula de honor e premio de fin de grao para as ensinanzas de música e danza, o premio fin de grao concederase ao alumnado que cumpra os dous seguintes requisitos:

- Rematar os estudos profesionais de música cunha cualificación media de 8, polo menos, no último curso.

- Superar a proba anual correspondente ao final do curso, que deberá ser de carácter práctico e será valorada por un tribunal constituído para tal fin.

Os criterios valorativos para a obtención do premio fin de grao establecidos pola Comisión de Coordinación Pedagóxica do centro son comúns para todas as especialidades e pódense consultar no centro ou na súa páxina web.

10.4 Rúbrica de avaliación continua (avaliacións trimestrais)

AVALIACIÓN TRIMESTRAL	GRAOS DE COMPETENCIA E CUALIFICACIÓN							
	0	**2**	**4**	**5**	**6,5**	**7,5**	**9**	**10**
Posición e técnica 30%								
Posición do instrumento e dominio técnico	Presenta graves defectos 0	Presenta defectos importantes 0,6	Presenta algúns defectos 1,2	*Valor mínimo esixible* C. Básica 1,5	C. Media 1,95	C. Avanzada 2,25	Moi competente 2,7	Excelente 3
Interpretación e musicalidade 50%								
Traballo de interpretación nas clases	Non competente 0	C. Baixa 0,5	C. Mellorable 1	C. Básica 1,25	C. Media 1,625	C. Avanzada 1,875	Moi competente 2,25	Excelente 2,5
Interpretación en audicións e concertos *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,5	C. Mellorable 1 *Valor mínimo esixible*	C. Básica 1,25	C. Media 1,625	C. Avanzada 1,875	Moi competente 2,25	Excelente 2,5
Memoria 10 %								
Traballo de memorización nas clases *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,1	C. Mellorable 0,2 *Valor mínimo esixible*	C. Básica 0,25	C. Media 0,325	C. Avanzada 0,375	Moi competente 0,45	Excelente 0,5
Interpretación de memoria en audicións	Non competente 0	C. Baixa 0,1	C. Mellorable 0,2	C. Básica 0,25	C. Media 0,325	C. Avanzada 0,375	Moi competente 0,45	Excelente 0,5
Traballo individual 10%								
Organización e planificación do traballo individual	Non competente 0	C. Baixa 0,1	C. Mellorable 0,2	C. Básica 0,25	C. Media 0,325	C. Avanzada 0,375	Moi competente 0,45	Excelente 0,5
Cumprimento do traballo individual	Non competente 0	C. Baixa 0,1	C. Mellorable 0,2	C. Básica 0,25	C. Media 0,325	C. Avanzada 0,375	Moi competente 0,45	Excelente 0,5
Observacións:							Cualificación:	

10.5 **Rúbrica de avaliación puntual** (para o caso en que a avaliación continua non sexa posible, para a avaliación extraordinaria e para a ampliación de matrícula)

AVALIACIÓN PUNTUAL	**GRAOS DE COMPETENCIA E CUALIFICACIÓN**							
	0	**2**	**4**	**5**	**6,5**	**7,5**	**9**	**10**
Posición e técnica 30%								
Posición do instrumento e dominio técnico	Presenta graves defectos 0	Presenta defectos importantes 0,6	Presenta algúns defectos 1,2	C. Básica 1,5	C. Media 1,95	C. Avanzada 2,25	Moi competente 2,7	Excelente 3
Interpretación e musicalidade 60%								
Interpretación das escalas, estudos e obras *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 1,2	C. Mellorable 2,4 *Valor mínimo esixible*	C. Básica 3	C. Media 3,9	C. Avanzada 4,5	Moi competente 5,4	Excelente 6
Memoria 10 %								
Interpretación de memoria de polo menos unha escala/estudo ou obra *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,2	C. Mellorable 0,4 *Valor mínimo esixible*	C. Básica 0,5	C. Media 0,65	C. Avanzada 0,75	Moi competente 0,9	Excelente 1
Observacións:							Cualificación:	

10.6 Rúbrica de avaliación para as probas de acceso a calquera curso de Grao Profesional

PROBAS DE ACCESO G.P.	GRAOS DE COMPETENCIA E CUALIFICACIÓN							
	0	**2**	**4**	**5**	**6,5**	**7,5**	**9**	**10**
Posición e técnica 30%								
Posición do instrumento e dominio técnico	Presenta graves defectos 0	Presenta defectos importantes 0,6	Presenta algúns defectos 1,2	C. Básica 1,5	C. Media 1,95	C. Avanzada 2,25	Moi competente 2,7	Excelente 3
Interpretación e musicalidade 60%								
Interpretación da obra 1 *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,4 *Valor mínimo esixible*	C. Mellorable 0,8	C. Básica 1	C. Media 1,3	C. Avanzada 1,5	Moi competente 1,8	Excelente 2
Interpretación da obra 2 *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,4 *Valor mínimo esixible*	C. Mellorable 0,8	C. Básica 1	C. Media 1,3	C. Avanzada 1,5	Moi competente 1,8	Excelente 2
Interpretación da obra 3 *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,4 *Valor mínimo esixible*	C. Mellorable 0,8	C. Básica 1	C. Media 1,3	C. Avanzada 1,5	Moi competente 1,8	Excelente 2
Memoria 10 %								
Interpretación de memoria *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,2	C. Mellorable 0,4 *Valor mínimo esixible*	C. Básica 0,5	C. Media 0,65	C. Avanzada 0,75	Moi competente 0,9	Excelente 1
Observacións:							Cualificación:	

10.7 Rúbrica de avaliación para as probas de acceso a calquera curso de Grao Elemental

PROBAS DE ACCESO G.E.	GRAOS DE COMPETENCIA E CUALIFICACIÓN							
	0	2	4	5	6,5	7,5	9	10
Posición e técnica 30%								
Posición do instrumento e dominio técnico	Presenta graves defectos 0	Presenta defectos importantes 0,6	Presenta algúns defectos 1,2	C. Básica 1,5	C. Media 1,95	C. Avanzada 2,25	Moi competente 2,7	Excelente 3
Interpretación e musicalidade 50%								
Interpretación da obra 1 *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,5 *Valor mínimo esixible*	C. Mellorable 1	C. Básica 1,25	C. Media 1,625	C. Avanzada 1,875	Moi competente 2,25	Excelente 2,5
Interpretación da obra 2 *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,5 *Valor mínimo esixible*	C. Mellorable 1	C. Básica 1,25	C. Media 1,625	C. Avanzada 1,875	Moi competente 2,25	Excelente 2,5
Memoria 10 %								
Interpretación de memoria *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,2 *Valor mínimo esixible*	C. Mellorable 0,4	C. Básica 0,5	C. Media 0,65	C. Avanzada 0,75	Moi competente 0,9	Excelente 1
Lectura a 1ª vista 10 %								
Lectura correcta das notas e das indicacións da partitura *CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE*	Non competente 0	C. Baixa 0,2 *Valor mínimo esixible*	C. Mellorable 0,4	C. Básica 0,5	C. Media 0,65	C. Avanzada 0,75	Moi competente 0,9	Excelente 1
Observacións:							Cualificación:	